

شناسایی مورفولوژیکی و مولکولی *Peyronellaea glomerata* عامل لکه برگی پیچک صحرائی در استان کردستان

Morphological and Molecular Identification of *Peyronellaea glomerata* as Causal Agent of Leaf Spot of Field Bindweed in Kurdistan Province

شیماباقرآبادی^۱، دوستمراد ظفری^{۲*}، محمدجواد سلیمانی^۲ و فاطمه قبادی انور^۳

تاریخ پذیرش: ۹۳/۱۲/۱۷

تاریخ دریافت: ۹۳/۰۹/۰۶

چکیده

طی پاییز سال ۱۳۹۲ از مزارع توت‌فرنگی در مناطق مختلف استان کردستان بازدید به عمل آمد. در اکثر مزارع، علف‌هرز پیچک صحرائی با علائم لکه برگی مشاهده و جمع‌آوری شد. بافت‌های دارای علائم پس از ضدعفونی سطحی با هیپوکلریت سدیم ۰/۵ درصد روی محیط کشت PDA (سیب‌زمینی، دکستروز، آگار) کشت داده شد. پس از هفت روز انکوباسیون در دمای ۲۵-۲۳ درجه سانتی‌گراد، پرگنه قارچ از قطعات کشت داده شده جدا و خالص‌سازی گردید. در مجموع ۲۱ جدایه قارچی واجد پیکنیدیوم به دست آمد که از نظر مورفولوژیکی کاملاً شبیه بودند. یکی از جدایه‌ها، به‌عنوان نماینده مورد بررسی مولکولی قرار گرفت و نواحی ITS1، ITS2 و ژن 5.8s آن تعیین توالی شد. در نهایت، براساس نتایج بررسی‌های مورفولوژیکی و مولکولی قارچ عامل لکه‌برگی پیچک صحرائی، *Peyronellaea glomerata* تشخیص داده شد. این اولین گزارش از *P. glomerata* به‌عنوان عامل لکه برگی روی پیچک صحرائی می‌باشد. بنابراین در صورتی که این قارچ روی گیاهان زراعی منطقه بیماری‌زایی نداشته باشد، میتواند به‌عنوان عامل بیوکنترل در مبارزه تلفیقی با پیچک صحرائی مورد استفاده قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: پیچک صحرائی، بیوکنترل علف‌هرز، توالی نواحی ITS، استان کردستان

۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد بیماری‌شناسی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان
۲. دانشیاران گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی‌سینا، همدان
۳. دانشجوی کارشناسی‌ارشد بیماری‌شناسی گیاهی، دانشکده کشاورزی، پردیس دانشگاه لرستان، خرم‌آباد

Email: zafari_d@yahoo.com

*: نویسنده مسوول

حدود سی هزار گونه گیاهی به عنوان علف‌هرز شناخته شده‌اند، که ۳۰۰ گونه از آنها بیشترین اختلال را در محصولات کشاورزی ایجاد می‌نمایند و گسترش جهانی دارند به نحوی که در کشورهای توسعه یافته حداقل ۱۰ تا ۱۵ درصد از کل خسارات سالانه ناشی از عوامل مختلف به محصولات کشاورزی، مربوط به علف‌های هرز است و این میزان در کشورهای در حال توسعه و مناطق استوایی بیشتر است در این بین، ۱۸ گونه از این علف‌های هرز متداول‌تر از سایر گونه‌ها هستند که گیاه پیچک نیز یکی از آنها می‌باشد. پیچک صحرایی با نام علمی *Convolvulus arvensis* متعلق به تیره پیچک *Covolvulaceae* می‌باشد. گیاهان این تیره، بالارونده و یا بوته‌ای بوده و دارای شیرابه‌ای شیری رنگ هستند. برگ‌های آنها متناوب، ساده و بدون گوشواره است. گیاهان این تیره در ایران انتشار وسیعی دارند و گونه‌های علف‌هرز آن بیشتر از جنس *Convolvulus* هستند. این علف‌هرز چند ساله مخرب دارای گسترش جهانی بوده که در بسیاری از گیاهان زراعی و باغی مشکلات فراوانی را ایجاد می‌نماید و به تنهایی می‌تواند عملکرد محصول را ۵۰ تا ۶۰ درصد کاهش دهد. (Anonymous) قارچ‌های سلومیست از نظر جغرافیایی دارای پراکندگی وسیعی هستند، به طوری که در نیچ‌های اکولوژیکی متنوع یافت می‌شوند گرو (Groves, 1935). تعداد زیادی از آنها ساپروفیت و برخی بیمارگر ثانویه بر روی گیاهان مختلف هستند ساتون (Sutton, 1980). *Phoma* یکی از متنوع‌ترین جنس‌های سلومیستی متنوع است که اغلب به صورت عوامل لکه برگی یا لکه روی ساقه گیاهان مختلف دیده می‌شود ژانگ و همکاران (Zhang et al., 2009) تاکنون گونه‌های مختلفی از این جنس روی علف‌های هرز در دنیا گزارش شده است. *Peyronellaea* جنس جدیدی است که شامل گونه‌هایی است که در ابتدا در جنس *Phoma* بورما و همکاران (Boerema et al., 2004) و گونه‌های مرتبط با آن که در جنس‌های *Pleosporalean* قرار داشتند. براساس مطالعات مورفولوژیکی، *Peyronellaea* به عنوان یکی از نه بخش (Section) جنس *Phoma* در نظر گرفته شده و ویژگی مشخص آن ساختار کلامیدوسپوری چندسلولی است (بورما و همکاران، 2004). با این حال طبقه‌بندی مورفولوژیکی مبهم، مصنوعی و وقت‌گیر بوده و شناسایی را برای محققین و بیماری شناسان گیاهی مشکل می‌سازد به همین دلیل نیاز به تجربه و مهارت بالا دارد اوسکمپ و همکاران (Aveskamp et al., 2010). بنابراین طبقه‌بندی جنس *Phoma* و گونه‌های مشابه آن هنوز ادامه

دارد. بررسی‌های مولکولی و فیلوژنتیکی کمک زیادی به شناسایی و فهم تنوع این گونه‌ها می‌کند اوسکمپ و همکاران، 2009؛ گرویتسر و همکاران، 2009؛ ایرینی و همکاران (Iryni, 2009).

مواد و روش‌ها

در پاییز ۱۳۹۲، از مزارع توت‌فرنگی در مناطق مختلف استان کردستان بازدید به عمل آمد. در اکثر مزارع، علف‌هرز پیچک صحرایی با علائم لکه برگی مشاهده و جمع‌آوری شد. از بخش‌های دارای علائم، توسط اسکالپل از حدفاصل بافت آلوده و سالم قطعات نیم تا یک سانتی‌متری جدا شد و توسط محلول وایتکس ۱۰ درصد (معادل نیم درصد هیپوکلریت سدیم) به مدت یک تا دو دقیقه ضدعفونی سطحی شدند و بلافاصله دوبار با آب مقطر سترون شستشو داده شدند. این قطعات روی کاغذ صافی سترون آب‌گیری و به پتری‌دیش‌های حاوی محیط‌کشت PDA (سیب‌زمینی، دکستروز، آگار) انتقال داده شدند. پتری‌دیش‌ها در انکوباتور با دمای ۲۵-۲۳ درجه سانتی-گراد به مدت پنج تا هفت روز نگهداری شدند. جدایه‌ها توسط روش‌های استاندارد نوک ریشه و تک اسپور خالص‌سازی شدند و سپس به لوله‌های حاوی محیط‌کشت PCA جهت نگهداری و شناسایی‌های بعدی انتقال داده شدند. جهت بررسی ویژگی‌های مورفولوژیکی حلقه‌هایی به قطر پنج میلی‌متر از حاشیه در حال رشد پرگنه‌های مربوط به هر جدایه برداشته شد و به پتری-دیش‌های حاوی محیط‌کشت PCA (سیب‌زمینی، هویج، آگار) انتقال داده شد. این پتری‌دیش‌ها در دمای ۲۳ تا ۲۵ درجه سانتی‌گراد تحت نور فلورسنت با چرخه نوری ۸ ساعت روشنایی و ۱۶ ساعت تاریکی نگهداری و پس از پنج تا هفت روز مورد بررسی قرار گرفتند. همچنین ویژگی‌های مورفولوژیکی جدایه‌ها روی محیط‌های OA و MEA مورد بررسی قرار گرفت. پس از گذشت ۷ روز، خصوصیات و اندازه پیکنیدیوم، کلامیدوسپور و کنیدیوم‌ها با استفاده از میکروسکوپ مدل لایکا مورد بررسی و اندازه‌گیری قرار گرفت. براساس ویژگی‌های پرگنه و شکل پیکنیدیوم‌ها، کلامیدوسپورها و کنیدیوم‌ها و با کمک منابع علمی معتبر (اوسکمپ و همکاران، 2010؛ بورما و همکاران، 2004) شناسایی صورت گرفت. از جدایه‌ای که مورد بررسی مولکولی قرار گرفت سوسپانسیون اسپور تهیه شد و آزمایش اثبات بیماریزایی با اسپورپاشی روی بوته‌های کاملاً توسعه‌یافته پیچک صحرایی انجام شد. برای بوته‌های شاهد از آب مقطر استریل استفاده شد.

بررسی های مولکولی

به منظور شناسایی دقیق جدایه ها در سطح گونه، یک جدایه برای انجام بررسی های مولکولی انتخاب گردید.

استخراج DNA

استخراج DNA با روش تغییر یافته شارما و همکاران، (Sharma *et al.*, 2002) انجام شد. مقداری میسیلیوم منجمد شده در یک هاون چینی که از قبل در فریزر سرد شده بود، ریخته شد و به کمک نیتروژن مایع پودر شد و میزان ۲۰۰ میلی گرم از آن به لوله ۱۵۰۰ میکرولیتری منتقل شد. مقدار ۷۵۰ میکرولیتر از بافر استخراج نگهداری شده در حمام آب گرم 60°C (2% PVP-40, pH=8.0 EDTA 20mM, CTAB 5%) 60°C و $\text{NaCl } 1/4\text{M}$ ، (W/V) Tris-HCl pH=8.0 100mM و $1/2$ و $1/5$ مرکاپتواتانول) به نمونه اضافه و مخلوط گردید و به مدت ۳۵ دقیقه در حمام آب گرم 60°C قرار گرفت و در این مدت محتویات لوله چندین مرتبه به آرامی مخلوط شد. معادل هم حجم از مخلوط کلروفرم-ایزوامیل الکل (۱:۲۴) به لوله محتوی نمونه اضافه شد و به آرامی با برگرداندن به مدت یک دقیقه مخلوط گردید. پس از اختلاط کامل به مدت ۱۵ دقیقه با سرعت ۷۰۰۰ دور در دقیقه سانتریفیوژ شد. مایع فوقانی برداشته و درون لوله سترون جدیدی ریخته شد. به اندازه یک سی ام حجم آن، استات سدیم ۳ مولار اسیدیته $5/2$ و $0/6$ حجم، محلول ایزوپروپانول سرد به آن اضافه گردید و چند مرتبه محلول داخل لوله به آرامی مخلوط گردید. در این مرحله

کلاف DNA تشکیل شد که به آسانی قابل مشاهده بود. لوله محتوی به مدت ۱۰ دقیقه در 7000 دور در دقیقه در 4°C سانتریفیوژ شد تا DNA در قسمت پایین لوله رسوب کند. مایع بالایی رسوب DNA به آرامی خالی شد به طوری که DNA داخل لوله دست نخورده باقی بماند. به لوله محتوی DNA، ۵۰۰ میکرولیتر اتانول ۷۰ درصد افزوده شد و مدت ۵ دقیقه با سرعت 13000 دور در دقیقه در 4°C سانتریفیوژ گردید. سپس فاز روئی دور ریخته شد و لوله در مجاورت هوا به صورت وارونه روی کاغذ جاذب رطوبت قرار گرفت. پس از این مرحله به لوله ۵۰ میکرولیتر آب مقطر دو بار سترون افزوده شد. نمونه به مدت یک شب در یخچال نگهداری شد تا توده DNA در آب مقطر حل شود. برای مشاهده DNA استخراج شده از ژل آگارز $1/2$ درصد در بافر TBE استفاده شد و مقدار ۵ میکرولیتر DNA با دو میکرولیتر بافر بارگذاری مخلوط و به مدت $1/5$ ساعت با ولتاژ ثابت ۸۰ ولت الکتروفورز شد. تعیین کمیت و کیفیت DNA استخراج شده با روش اسپکتروفتومتری و الکتروفورز ژل آگارز تعیین شد.

تنظیم شرایط واکنش زنجیره ای پلیمرز (PCR):

واکنش زنجیره ای پلیمرز با استفاده از دو آغازگر ITS1 و ITS4 جهت تکثیر نواحی ITS1، ITS2 و ITS4 انجام گرفت. نام و توالی آغازگرهای اختصاصی استفاده شده در جدول ۱ آمده است.

جدول ۱: نام و توالی آغازگرهای اختصاصی مورد استفاده جهت تکثیر نواحی ITS1، ITS2 و ITS4

Table 1: Name and sequence of primers used to amplify ITS1, ITS2 and 5.8S regions

نام آغازگر Primer	توالی Sequence
ITS1	5'-TCCGTAGGTGAACCTGCGG-3'
ITS4	5'-TCCTCCGCTTATTGATATGC-3'

میکروتیوپ های حاوی DNA و آغازگر اضافه گردید. از دستگاه ترموسایکلر شرکت Techn مدل TC-512 جهت تکثیر استفاده گردید. مطابق برنامه داده شده به دستگاه، واکنش زنجیره ای پلیمرز با استفاده از آغازگرها براساس شرایط جدول ۳ انجام گردید.

الکتروفورز محصول PCR

برای الکتروفورز هر یک از نمونه ها، پنج میکرولیتر از محصول PCR اولیه برداشته شد و پس از اختلاط با دو میکرولیتر بافر

در زمان اجرای آزمایش ها، برای جلوگیری از بروز خطای زمان برداشتن مقادیر بسیار کم مواد و نیز برای راحتی و سرعت عمل بیشتر، محلول پایه واکنش های PCR طبق جدول ۲ تهیه شد. محلول پایه شامل همه مواد مورد نیاز برای انجام واکنش PCR به جز DNA نمونه و آغازگرها بود.

ابتدا دو میکرولیتر DNA مربوط به نمونه در داخل میکروتیوپ مخصوص PCR ریخته، سپس دو میکرولیتر از آغازگرها (با غلظت $10 \text{ pmol}/\mu\text{l}$) به آن اضافه گردید و بلافاصله ۲۱ میکرولیتر از محلول پایه تهیه شده و به هر یک از

این تحقیق با توالی جدایه‌های موجود در بانک ژن از طریق بلاست مقایسه شد. پس از بررسی اولیه، توالی این جدایه با توالی تعدادی از جدایه‌های گرفته شده از بانک ژن و همچنین توالی گونه *Julella avicennae* به‌عنوان outgroup (جدول ۴) در نرم‌افزار Genedoc هم‌ردیف شدند و کلادوگرام آنها با نرم‌افزار Treecon به روش Neighbour-joining با هزار Bootstrap رسم و تجزیه و تحلیل شد.

بارگذاری، روی محیط ژل آگارز ۱/۲ درصد در بافر TBE با ولتاژ ثابت ۸۰ ولت الکتروفورز شد. پس از حدود ۲/۵ ساعت جریان برق قطع شده و ژل برای رنگ‌آمیزی ۳۰ تا ۴۵ دقیقه در محلول اتیدیوم بروماید (۰/۵ میلی‌گرم در میلی‌لیتر) قرار گرفت. پس از شستشوی ژل با آب مقطر، عکس‌برداری از ژل با دستگاه ژل داکيومنت مدل DIGI.DOC H101 انجام گرفت. نواحی ITS1، ITS2 و ژن 5.8S پس از تکثیر به‌منظور تعیین توالی، به کشور کره‌جنوبی فرستاده شد و نتایج تعیین توالی با فرمت فستا دریافت شد. شباهت توالی جدایه مورد بررسی در

جدول ۲: مواد لازم و مقادیر موردنیاز برای تهیه محلول پایه PCR اختصاصی

Table 2: Materials and their amount for preparation of master mix in specific PCR

ماده Material	غلظت پایه Stock dilution	غلظت نهایی Working dilution	برای یک واکنش Amount for one reaction
آب دو بار تقطیر سترون Distilled Water	-	-	16.25µl
بافر PCR Buffer PCR	10 X	1 X	2.5µl
کلرید منیزیم MgCl ₂	50 mM	3.2 mM	1µl
دی.ان.تی. پی DNTPAS	10 mM	0.6 mM	0.75µl
آنزیم <i>Taq</i> DNA پلیمراز <i>Taq</i> DNA polymerase	5 Unit/µl	1 Unit	0.5µl
حجم نهایی Total volume	-	-	21µl

جدول ۳: زمان و دمای لازم جهت انجام مراحل مختلف PCR

Table 3: PCR protocol

تعداد چرخه Number of cycle	مرحله انجام شده Step	زمان Time	درجه حرارت (°C) Temperature
۱ چرخه 1 cycle	واسرشت اولیه Initial denaturation	5 min	94
	واسرشت Denaturation	1 min	94
۳۵ چرخه 35 cycle	اتصال Annealing	75 s	54
	گسترش Extension	2 min	72
۱ چرخه 1 cycle	گسترش نهایی Final extension	10 min	72

جدول ۴: مشخصات جدایه‌های گرفته شده از بانک ژن و جدایه مورد بررسی در این تحقیق جهت رسم کلادوگرام

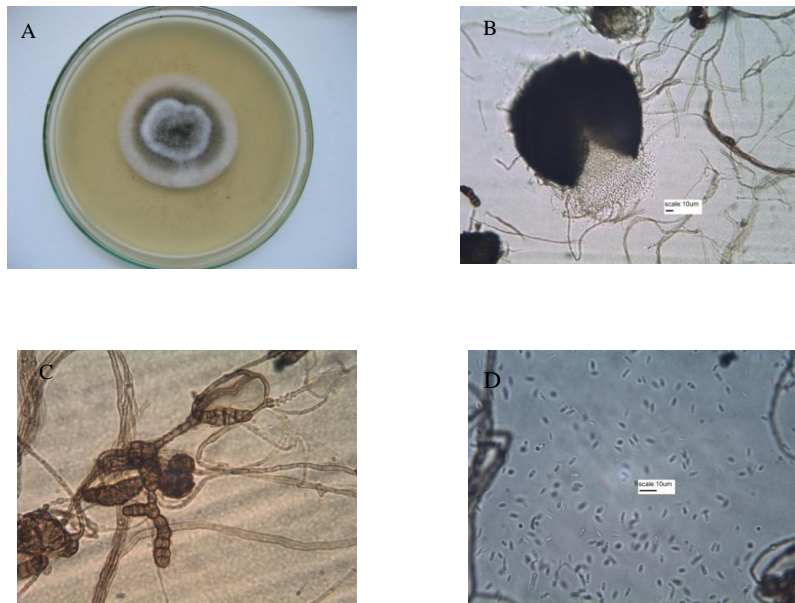
Table 4: Accession number of fungal isolates used in this study

نام گونه Species	شماره دسترسی بانک ژن Accession number
<i>Peyronellaea glomerata</i>	208879729
<i>Peyronellaea glomerata</i>	208879730
<i>Peyronellaea glomerata</i>	208879737
<i>Peyronellaea glomerata</i>	208879631
<i>Peyronellaea glomerata</i>	289188405
<i>Peyronellaea glomerata</i>	262034988
<i>Peyronellaea glomerata</i>	307239064
<i>Peyronellaea glomerata</i>	KM014745(Iran)
<i>Phoma glomerata</i>	190402613
<i>Julella avicenniae</i>	284799283(Outgroup)

نتایج و بحث

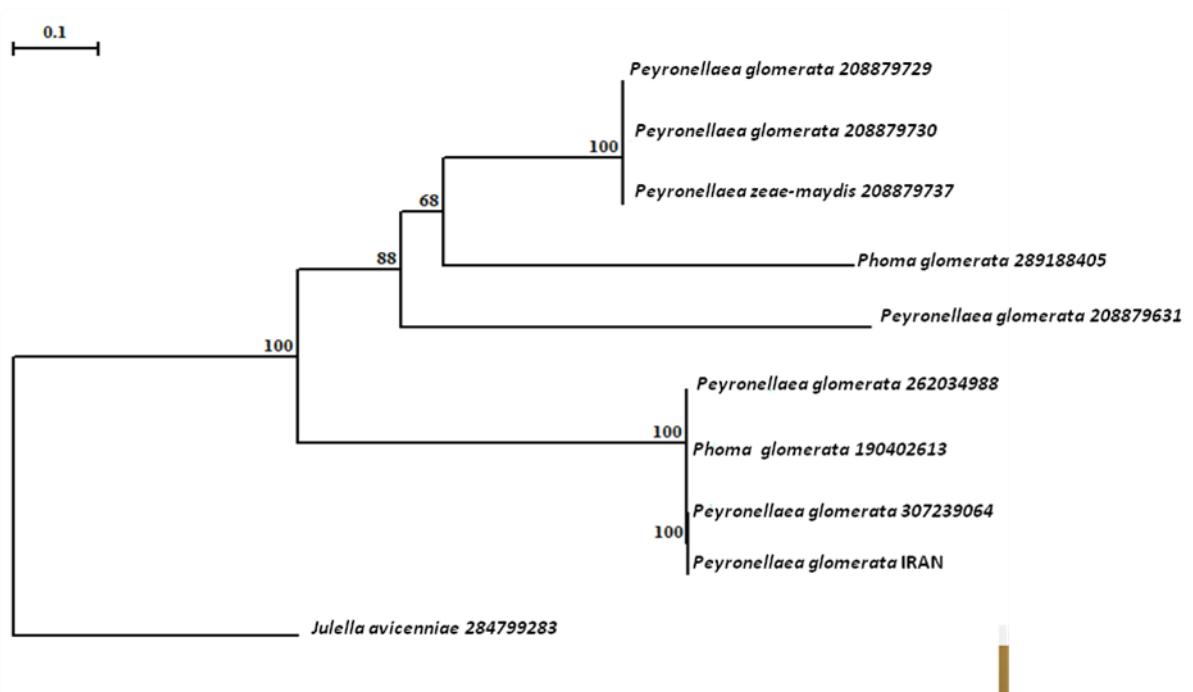
تحقیق در سایت مرکز ملی بیوتکنولوژی بلاست شد. نتایج بلاست نشان داد که اکثر توالی‌های شبیه به توالی مورد بررسی در این تحقیق گونه‌های جنس *Phoma* و جنس بسیار نزدیک به آن *Peyronellaea* می‌باشد. بنابراین توالی تعدادی از جدایه‌های بسیار نزدیک از بانک ژن دریافت شد (جدول ۴). براساس بررسی منابع و مقایسه بلاست گونه *Julella avicenniae* strain BCC به‌عنوان Outgroup انتخاب شد و با استفاده از نرم‌افزار Gendoc هم‌ردیف شدند و با استفاده از نرم‌افزار Treecon درخت فیلولوژنتیکی رسم شد (شکل ۲). همان‌طور که در درخت رسم شده مشاهده می‌شود جدایه مورد بررسی در این تحقیق با جدایه *Peyronellaea glomerata* با شماره دسترسی 307239064 با Bootstrap صد، در یک کلاد قرار گرفته‌اند. بنابراین براساس ویژگی‌های مورفولوژیکی و مولکولی جدایه‌های قارچی به‌دست آمده از لکه برگ‌های پیچک صحرایی *glomerata* *P.* تشخیص داده شدند. در آزمایش اثبات بیماری‌زایی بعد از آلوده کردن مصنوعی بوته‌های پیچک صحرایی با اسپوره‌های این قارچ، علایمی شبیه لکه برگ‌های جمع‌آوری شده از مزارع توت‌فرنگی ظاهر شد که از این لکه‌ها، مجدداً *P. glomerata* جداسازی شد. با بررسی منابع مختلف در دنیا گزارشی از وجود *P. glomerata* روی پیچک صحرایی مشاهده نشد. بنابراین برای اولین بار وجود و بیماری‌زا بودن *P. glomerata* بر روی پیچک صحرایی گزارش می‌شود. در صورتی که این قارچ در بین گیاهان زراعی منطقه، میزبانی نداشته باشد می‌تواند به‌عنوان عامل کنترل بیولوژیک در مبارزه تلفیقی با پیچک صحرایی که یکی از علف‌های هرز مهم می‌باشد به‌کار گرفته شود.

از نمونه‌های پیچک صحرایی دارای لکه برگ‌ها، به‌عنوان یکی از علف‌های هرز مهم مزارع توت‌فرنگی در استان کردستان در مجموع ۲۱ جدایه قارچی جدا شد. سرعت رشد پرگنه جدایه‌های به‌دست آمده روی محیط OA، MEA و PCA سریع و تقریباً یکسان بود و در ظرف سه روز سطح پتری‌دیش‌های نه سانتی‌متری را می‌پوشانند. پرگنه قارچ روی محیط PCA متراکم به حالت پشمی، به رنگ سبز زیتونی مایل به قهوه‌ای و براق بودند (شکل ۱ الف). پیکنیدیوم‌ها بعد از یک هفته روی پرگنه تشکیل شدند که در مرکز پرگنه به‌صورت دانه‌های سیاه رنگ قابل مشاهده بودند. پیکنیدیوم‌ها نیمه‌کروی تا گلابی شکل با یک گردن باریک و قطر آنها ۵۰ تا ۲۵۰ میکرومتر اندازه‌گیری شد (شکل ۱ ب). کلامیدوسپورها به‌صورت تکی و دسته‌ای به فراوانی تشکیل شدند (شکل ۱ ج). کنیدیوم‌ها در اکثر موارد به‌صورت تکی و در برخی موارد مجتمع، ۲-۳/۵ × ۵-۱۰ میکرومتر و به اشکال متنوع، معمولاً مستطیلی، تخم‌مرغی و بیضوی و رنگ آنها شفاف بود (شکل ۱ د). براساس این ویژگی‌ها و با استفاده از کلیدهای شناسایی قارچ‌های ناقص *Barnett and Hunter*، ۱۹۹۸؛ ساتون، ۱۹۸۰ (، *Sutton, 1980*) (1998) جدایه‌های به‌دست آمده به‌عنوان جنس *Phoma* شناسایی شدند. به‌منظور شناسایی دقیق‌تر و شناسایی در سطح گونه یکی از جدایه‌ها جهت بررسی مولکولی انتخاب شد. استخراج DNA انجام شد و نتیجه استخراج روی ژل آگاروز مشاهده شد. با استفاده از پرایمرهای ITS1 و ITS4 نواحی ITS1، ITS2 و ژن 5.8s تکثیر شد که تولید یک قطعه حدود ۶۰۰ جفت بازی نمود. قطعه تکثیرشده تعیین توالی شد و توالی آن در بانک ژن ذخیره شد (Accession NO. KM014745). در بررسی‌های اولیه مولکولی توالی جدایه مورد بررسی در این

شکل ۱: *Peyronellaea glomerata* (a) پرگنه روی PCA پس از گذشت هفت روز (b) پیکنیدیوم (c) کلأمیدوسپورها (d) کنیدیومها

Fig. 1: *Peyronellaea glomerata* a) colony on PCA after 7 days b) pycnidium c) chlamydospore d) conidia

شکل ۲: درخت فیلوژنی گونه‌های مربوط به جنس *Peyronellaea* رسم شده با نرم‌افزار Treecon با هزار Bootstrap
 Fig. 2: Phylogenetic tree of isolates of *Peyronllaea* genus used in this study by Treecon software with 1000 Bootstrap

جهت مطالعه منابع به صفحه ۲۶ متن انگلیسی مراجعه شود.

Morphological and Molecular Identification of *Peyronellaea glomerata* as Causal Agent of Leaf Spot of Field Bindweed in Kurdistan Province

Bagherabadi¹, S., Zafari^{2*}, D., Soleimani², M. J. and Ghobadi Anvar³, F.

Abstract

During the autumn of 1392 strawberry farms were inspected in the province of Kurdistan. In most fields, leaf spot symptoms of field bindweed were observed. Infected tissues surface sterilized with 5.0 percent sodium hypochlorite and were cultured on the medium PDA (potato, dextrose, agar). After seven days of incubation at 25-23°C, purification was done from edge of colonies in the manner of hyphal tip on water-agar medium. A total of 21 isolates possess pycnidium obtained that were morphologically similar. One of the isolates as representative was chosen and its ITS1, ITS2 and 5.8s gene was sequenced. Finally, based on the results of morphological and molecular studies the causal agent of leaf spot of field bindweed was diagnosed as *Peyronellaea glomerata*. This is the first report of *P. glomerata* leaf spot on field bindweed. This fungus can be used as biocontrol agents in the integrated control of field bindweed if does not able to disease other crop in Kurdistan area.

Keywords: Field bindweed, Weed biocontrol, Sequences of ITS regions, Kurdistan province

References

- Anonymous. Weedy Wildflowers of Illinois. http://www.illinoiswildflowers.info/weeds/plants/field_bindweed.htm
- Aveskamp, MM., De Gruyter, J., Woudenberg, JH., Verkley, GJ. and Crous, PW. 2010. Highlights of the *Didymellaceae*: a polyphasic approach to characterise *Phoma* and related pleosporalean genera. *Studies in Mycology*, 65: 1-60.
- Aveskamp, MM., de Verkley, GJ., Gruyter, J., Murace, MA., Perelló, A., Woudenberg, JH., Groenewald, JZ. and Crous, PW. 2009. DNA phylogeny reveals polyphyly of *Phoma* section *Peyronellaea* and multiple taxonomic novelties. *Mycologia*, 101: 363-82.
- Barnett, HL. and Hunter, BB. 1998. Illustrated genera of imperfect fungi. 4th ed. USA: St Paul.
- Boerema, G. H., de Gruyter, J., Noordeloos, M. E. and Hamers, M. E. C. 2004. *Phoma* Identification Manual. Differentiation of Specific and Infra-specific Taxa in Culture. CABI publishing, Wallingford, UK, 479 pp.
- De Gruyter, J., Aveskamp, MM., Woudenberg, JH., Verkley, GJ., Groenewald, JZ. and Crous, PW. 2009. Molecular phylogeny of *Phoma* and allied anamorph genera: towards a reclassification of the *Phoma* complex. *Mycological Research*, 113(Pt 4): 508-19.
- De Gruyter, J., Noordeloos, M. E. and Boerema, G. H. 1998. Contributions towards a monograph of *Phoma* (Coelomycetes) I-3. section *Phoma*: Taxa with conidia longer than 7 µm. *Persoonia*, 16(4): 471-490.
- Grov, W. B. 1935. British Stem and Leaf Fungi (Coelomycetes) Vol. 1 Sphaeropsidales. Cambridge University Press, Cambridge.
- Irinyi, L., Kövics, GJ. and Sándor, E. 2009. Taxonomical re-evaluation of *Phoma*-like soybean pathogenic fungi. *Mycological Research*, 113(Pt 2): 249-60.
- Sharma, AD., Prabhjot, KG. and Prabhjot, S. 2002. DNA isolation from dry and fresh samples of polysaccharide-rich plants. *Plant Molecular Biology Reporter*, 20 (4): 415a-415f.
- Sutton, B. C. 1980. The Coelomycetes. Fungi Imperfecti with Pycnidia, Acervuli and Stromata. CMI, Kew.
- Zhang, T. Y., Hou, T. J. and Zhao, G. Z. 2009. Taxonomic studies on 20 dictyosporic hyphomycete genera from China and molecular systematics of represented species of 5 allied genera. *Flora Fungorum Sinicorum*, 31: 62.

1. M.Sc. Graduate Student Plant Pathology, Department of plant protection, Faculty of Agriculture, Bu-Ali Sina University, Hamadan

2. Associate professors, Department of Plant Pathology, Faculty of Agriculture, Bu-Ali Sina University, Hamedan

3. M.Sc. Student Plant Protection, Department of plant protection, Faculty of Agriculture, Campus of Lorestan University, Khoramabad

*: Corresponding author Email: zafari_d@yahoo.com

- Zou, Z., Eibl, C. and Koop, H. U. 2003. The stem-loop region of the tobacco psbA 5' UTR is an important determinant of mRNA stability and translation efficiency. *Molecular Genetics and Genomics*, 269: 340-349.
- Zoubenko, O. V., Allison, L. A., Svab, Z. and Maliga, P. 1994. Efficient targeting of foreign genes into the tobacco plastid genome. *Nucleic Acids Research*, 22: 3819-3824.
- Zubko, M. K., Zubko, E. I., van Zuilen, K., Meyer, P. and Day, A. 2004. Stable transformation of petunia plastids. *Transgenic Research*, 13: 523-530.